

1d) READ_ADC PROC NEAR

PUSH BX ; kullanılan yazarın değeri saklanır
 OUT 56H,AL ; ADC adresinden WR işlemi ADC dönüşümü başlatır
 MESGUL: IN AL,56H ; INTR adresinden okuma
 TEST AL,80H ; INTR → D7'ye atıldığından 80H ile test
 JNZ MESGUL ; D7 1'de ise mesgul
 IN AL,56H ; dönüşüm bittiğinde ADC'den değeri okunur, 0-255 arası
 MOV BL,100 ;
 MUL BL ; okunan değeri 100 ile çarpılır
 MOV BL,255 ;
 DIV BL ; 255'e bölünür ⇒ 0-100 arası değeri elde edilir
 MOV AH,AL ; sonuç AH'ta saklanarak dönülecek
 POP BX ; saklanan yazarın değeri geri alınır.
 RET
 READ_ADC ENDP

1e) SET_PWM PROC NEAR

; kullanılan yazarın değeri saklanır
 XOR CH,CH
 MOV CL,AH ; duty değeri CL'de saklanır
 MOV DX,3H
 MOV AX,A980H
 DIV BX
 MOV BX,AX ; istenen frekansın sayma değeri BX'te
 MUL CX
 MOV CX,100 ; CNTR1 hangi değere geldiğinde CNTR2 başlatılacak
 DIV CX ; AX ← (sayma değeri × duty) / 100
 MOV CX,BX ; bunun için downcounter durumunda göz önüne alınarak
 SUB CX,AX ; kritik değeri = ilk sayma - ilksayma.duty, CX'te saklanır
 MOV AL,01110100B ; CNTR1 mod 2
 OUT 57H,AL
 MOV AL,BL ; ilk sayma değeri istenen frekans için BX'teydi
 OUT 57H,AL
 MOV AL,BH
 OUT 57H,AL
 TEKRAR: MOV AL,11010100B ; Read back count CNTR1
 OUT 57H,AL
 IN AL,57H
 MOV DL,AL
 IN AL,57H ; CNTR1 anlık sayma değeri DX'te saklandı
 MOV DH,AL ;
 CMP DX,CX ; anlık sayma değeri kritik değerin altına düşmüş mü?
 JA TEKRAR
 MOV AL,10110100B ; CNTR2 mod 2
 OUT 57H,AL
 MOV AL,BL ; ilk sayma değeri istenen frekans için BX'teydi
 OUT 57H,AL
 MOV AL,BH
 OUT 57H,AL
 RET
 SET_PWM ENDP
 ; POP işlemi

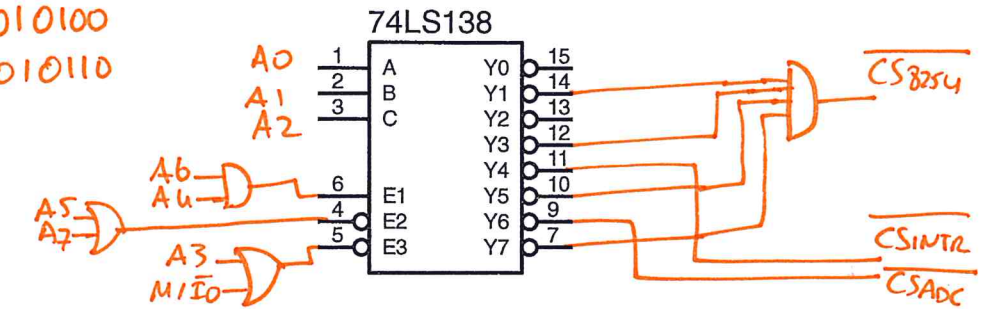
İsim :	2015/2 Mikroİşlemci Sistemleri	Soru 1 (70p)	Soru 2 (3x10p = 30p)	Toplam (100p)
No :	Vize 2 - 11 Mayıs 2016			
İmza:	Süre: 80 dk			

Soru 1) 8086 μP bir sistemde, belirli bir frekansta ve okunan analog değere karşılık uygun duty değerinde PWM işareti üretilmek istenmektedir. Analog değeri bir potansiyometre ile sağlanmakta olup, ADC0804 yardımıyla analog değere karşılık dijital değeri elde edilecektir. ADC0804'ün okunmaya hazır olup olmadığını anlamak için $\overline{INTR}$ ucu sürekli kontrol edilerek kullanılacaktır, bu ucun kendisine ait bir I/O adresi olacaktır. PWM işareti ise 8254'te iki adet zamanlayıcı ve yardımcı JK flip flop kullanılarak gerçekleştirilecektir. JK FF, $\bar{S} = 1$, $\bar{R} = 1$, $J = 0$ ve $K = 0$ iken her düşen saat darbesinde durumunu koruyacak şekilde çalışmaktadır. JK FF, $\bar{S} = 0$ ise $Q = 1$ ve $\bar{R} = 0$ ise $Q = 0$ değerlerini üretmektedir. 8254 CLK1 ve CLK2 uçlarına 240kHz frekansında bir saat üretici bağlıdır.

Not1: 240000=3A980H. **Not2:** 8086 için tüm adres, data ve kontrol uçlarının uygun şekilde ayrıştırılmış ve tutulmuş olduğunu varsayın. **Not3:** 8086 için ayrı I/O haritalama (separate I/O mapping) kullanın.

- a) 8254'ü 51H adresinden itibaren tek adreslere, ADC0804'ün $\overline{INTR}$ değerini 54H adresine, ADC0804'ü de 56H adresine yerleştirebilmek için gerekli, adres çözümleme devresini 3x8 dekode ve gerekli lojik kapıları kullanarak gerçekleştirin. (8 puan)

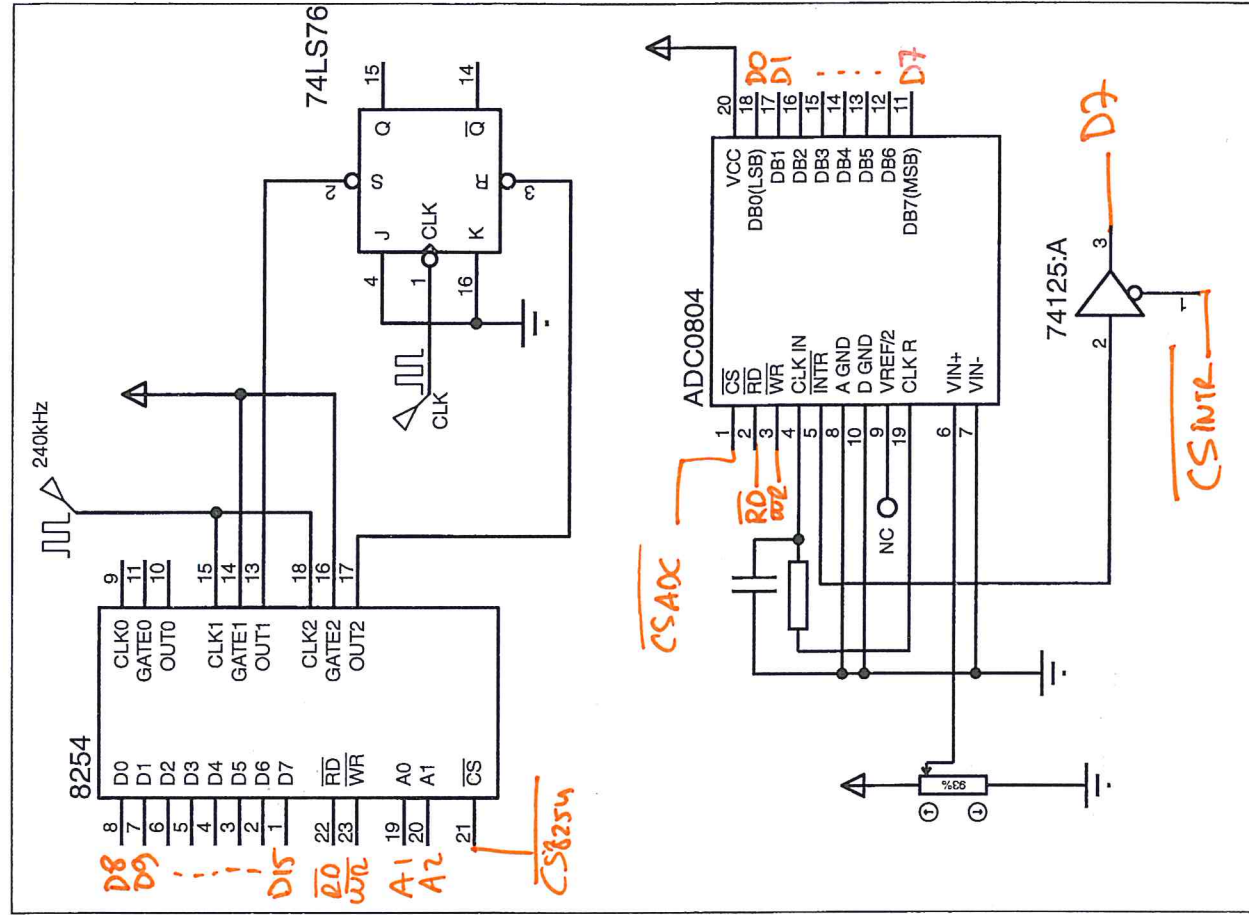
8254: 0101 0xx1
 ADC_{INTR}: 0101 0100
 ADC: 0101 0110
 M_{IO}: 0

- b) Adres çözümleme devresi olarak 512x8 kapasitesinde bir ROM kullanılsaydı, ROM uçlarına yapılması gereken bağlantıları çizin ve ROM içeriğini belirtin. (7 puan)
- c) Verilen durum için 8254'e ve ADC0804'e olan tüm bağlantıları çizerek gösterin. (5 puan)
- d) ADC0804 için okuma isteği gönderen, ADC0804 hazır olduğunda da değeri okuyan assembly kodunu bir alt yordam (READ_ADC) olarak yazın. Okunan ADC değeri, ana yordama, 0 ile 100 arasında normalize edilerek (%0-%100 arası duty belirtir) AH yazarı üzerinden aktarılmalıdır. (10 puan)
- e) PWM üretimi için kullanılacak olan 8254 CNTR1 ve CNTR2 için aynı modda (mod 2) ve frekansta fakat belirli bir faz farkı ile başlatan assembly kodunu bir alt yordam (SET_PWM) olarak yazın. Faz farkı sağlamak için
- CNTR1 uygun ayarla başlatılmalı
  - CNTR1'in, belirli bir değere ulaşmış ve ulaşmadığı READBACK komutu ile kontrol edilmeli
  - CNTR2 uygun ayarla başlatılmalı
- Bu alt yordam PWM için frekans değerini BX yazarı üzerinden, duty oranını (0-100 arası) ise AH yazarı üzerinden kabul etmelidir. (25 puan)
- f) ADC değerini okuyup 1kHz frekansında ve uygun duty'de PWM işareti üretimini sağlayan ana yordam için assembly kodunu READ_ADC ve SET_PWM alt yordamlarını kullanarak yazın. (5 puan)
- g) CNTR1 ve CNTR2 için sayma değeri olarak 2000 değerinin yüklendiği bir durumda, analog değeri olarak da 3.5 V değerlerine karşılık OUT1, OUT2 ve Q çıkışları için dalga şekillerini çizin, oluşan PWM işaretinin periyodunu ve duty süresini hesaplayın. (10 puan)

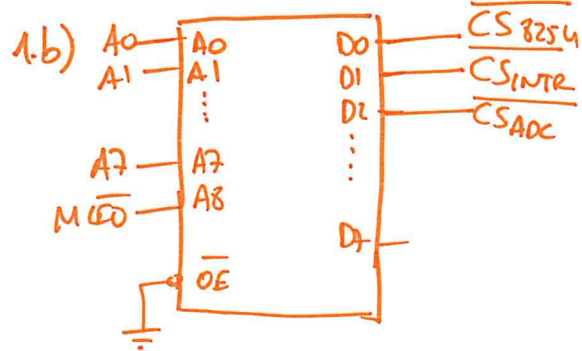
MUL REG	REG 8 bit ise : AX ← AL*REG REG 16 bit ise : DX:AX ← AX*REG
DIV REG	REG 8 bit ise : AL ← AX/REG, AH ← AX%REG REG 16 bit ise : AX ← (DX:AX)/REG, DX ← (DX:AX)%REG

Soru 2) Aşağıda verilen şıklardan sadece 3 tanesini seçerek cevaplayın. (30 puan)

- 999H adresinden itibaren ardışık tek adreslere yerleştirilmiş bir 8254'ün CLK2 ucuna 500kHz frekansında bir saat işareti bağlanmıştır. OUT2'den periyodu 2ms olan %50 duty değerinde kare dalga üretecek assembly kodunu yazın. (10 puan)
- a) şıkında verilen 8254'ün CLK0 ucuna, basıldığında 0, bırakıldığında 1 üreten bir buton bağlanmıştır. Butona 300'üncü kere basıldığı anı yakalayan assembly kodunu (8254 ayarlama ve gerekli kontrol) yazın. (10 puan)
- 58H adresinden itibaren ardışık çift adreslerine yerleştirilmiş bir 8251'in $\overline{TxC}$ ve $\overline{RxC}$ uçlarına 921600Hz frekansında bir saat üretici bağlanmıştır. 8251'i asenkron modda, 57600 baudrate değerinde, çift parity kullanarak, 1 stop biti ile, veri göndermek ve almak için uygun şekilde ayarlayan assembly kodunu yazın. (10 puan)
- A9H adresinden itibaren ardışık tek adreslere yerleştirilmiş 8255 için, GRUP A'yı mod 2'de, GRUP B'yi mod 1'de çıkış yönlü ayarlayan assembly kodunu yazın. (10 puan)
- d) şıkında verilen 8255'in, GRUP A'dan veri göndermek için hazır olup olmadığını kontrol eden assembly kodunu yazın. (10 puan)

ROM'un tüm gözleri FFH ile dolu
aşağıdaki adresler harika:

adres	içerik
051H	FEH : 1111 1110
053H	FEH : 1111 1110
054H	FDH : 1111 1101
055H	FEH : 1111 1111
056H	FBH : 1111 1011
057H	FEH : 1111 1110

1f) TKR: CALL READ_ADC

MOV BX, 1000

CALL SET_PWM

CALL DELAY ; üst üste timer ayarı yazmasın diye bir süre bekleme

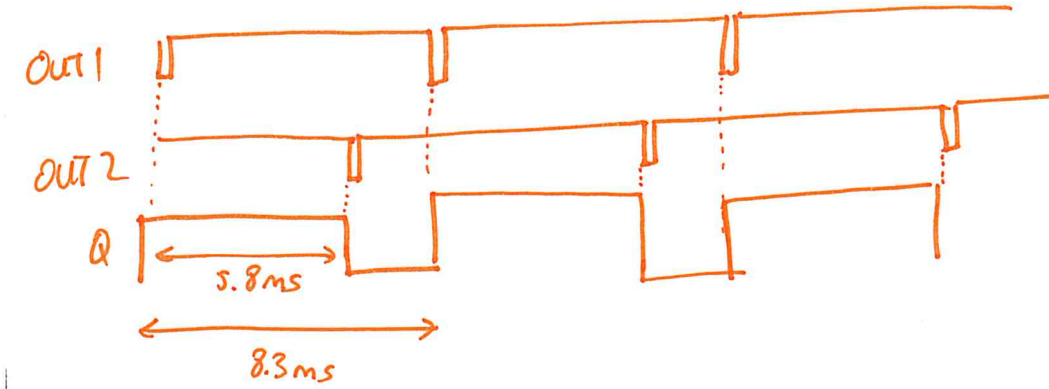
JMP TKR

1g) 3.5V $\rightarrow \frac{3.5}{5} \sim \%70$

$$\frac{240.000}{2000} = 120\text{Hz} \rightarrow 8.3 \text{ ms periyot}$$

$$\frac{8.3 \times 20}{100} = 5.8 \text{ ms}$$

duty süresi.

2a) MOV DX, 99FH
MOV AL, 1011010B ; CNTR2 mod 3
OUT DX, AL
MOV DX, 99DH
MOV AX, 1000
OUT DX, AL
MOV AL, AH
OUT DX, AL

$$2\text{ms} \Rightarrow \frac{1}{2 \cdot 10^{-3}} \text{ Hz} = 500\text{Hz}$$

$$\frac{500.000}{500} = 1000 : \text{sayma değeri}$$

2c) MOV AL, 01110010B; asenkron
OUT 5AH, AL ; 16 faktör
MOV AL, 05H ; RxE, Tx E
OUT 5AH, AL ; 1 stop
; even parity

2d) MOV AL, 11000100B; Grup A mod 2
OUT 0AFH, AL ; Grup B mod 1
; çıkış

2b) MOV AL, 0011000B; CNTR0, mod 1
MOV DX, 99FH
OUT DX, AL
MOV DX, 999H
MOV AX, 300 ; CNTR1 sayma 300
OUT DX, AL
MOV AL, AH
OUT DX, AL
TEKRAR : MOV AL, 11100010B; CNTR0
MOV DX, 99FH ; read back
OUT DX, AL ; istatus only
MOV DX, 999H
IN AL, DX
TEST AL, 80 ; mod 0 ki bitince
JZ TEKRAR
JMP T300KEREBAILOI

2e) TEKRAR : IN AL, 0ADH
TEST AL, 80H.
JNZ TEKRAR
JMP READY2SEND

8255 Adresleme			
A_1	A_0	Port	
0	0	PortA	
0	1	PortB	
1	0	PortC, Status	
1	1	Kontrol	

8255 Bit Set Reset Mod Kontrol Yazmacı									
D_7	D_6	D_5	D_4	D_3	D_2	D_1	D_0	S/R	
0	X	X	X	X	B_2	B_1	B_0		

Port C'nin ($B_2B_1B_0$)₂ numaralı pinini seç.
S/R: Seçilen pinde Set (1) veya Reset (0) oluştur.

8255 Basit I/O (Mod 0) Kontrol Yazmacı									
D_7	D_6	D_5	D_4	D_3	D_2	D_1	D_0		
1	0	0	PA	PC_{UL}	0	PB	PC_L		

PA	PB	PC_{UL}	PC_L	Port Yönü	
0	0	0	0	Çıkış	
1	1	1	1	Giriş	

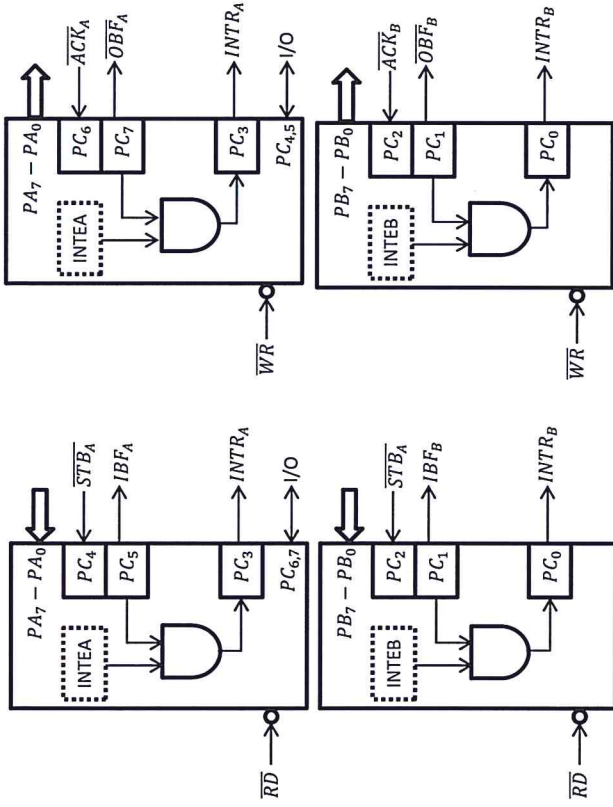
34	D0	4	PA0
33	D1	3	PA1
32	D2	2	PA2
31	D3	1	PA3
30	D4	40	PA4
29	D5	39	PA5
28	D6	38	PA6
27	D7	37	PA7
5		16	PB0
3	RD	15	PB1
2	WR	14	PB2
1	AO	13	PB3
0	A1	12	PB4
35	RESET	11	PB5
6	CS	10	PB6
		9	PB7
		14	PC0
		13	PC1
		12	PC2
		11	PC3
		10	PC4
		9	PC5
		8	PC6
		7	PC7

8255 Mod 1 (Grup A) Kontrol Yazmacı									
D_7	D_6	D_5	D_4	D_3	D_2	D_1	D_0		
1	0	1	PA	$PC_{6,7}$	X	X	X		

PA	$PC_{6,7}$	Port Yönü	
0	0	Çıkış	
1	1	Giriş	

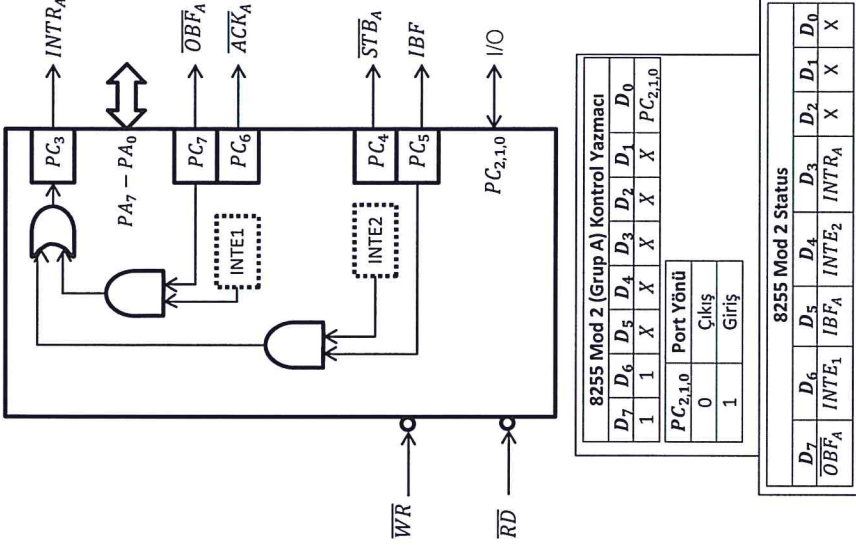
8255 Mod 1 (Grup B) Kontrol Yazmacı									
D_7	D_6	D_5	D_4	D_3	D_2	D_1	D_0		
1	X	X	X	X	1	PB	X		

PB	Port Yönü	
0	Çıkış	
1	Giriş	

8255 Mod 1 Input Status						
D_7	D_6	D_5	D_4	D_3	D_2	D_1
I/O	I/O	IBF _A	INTE _A	INTR _A	INTE _B	IBF _B

8255 Mod 1 Output Status						
D_7	D_6	D_5	D_4	D_3	D_2	D_1
OBF _A	INTE _A	I/O	I/O	INTR _A	INTE _B	OBF _B

8255 Mod 2 (Grup A) Kontrol Yazmacı									
D_7	D_6	D_5	D_4	D_3	D_2	D_1	D_0		
1	1	X	X	X	X	X	$PC_{2,1,0}$		

$PC_{2,1,0}$	Port Yönü	
0	Çıkış	
1	Giriş	

8255 Mod 2 Status									
D_7	D_6	D_5	D_4	D_3	D_2	D_1	D_0		
OBF _A	INTE _A	IBF _A	INTE _E	INTR _A	X	X	X		

